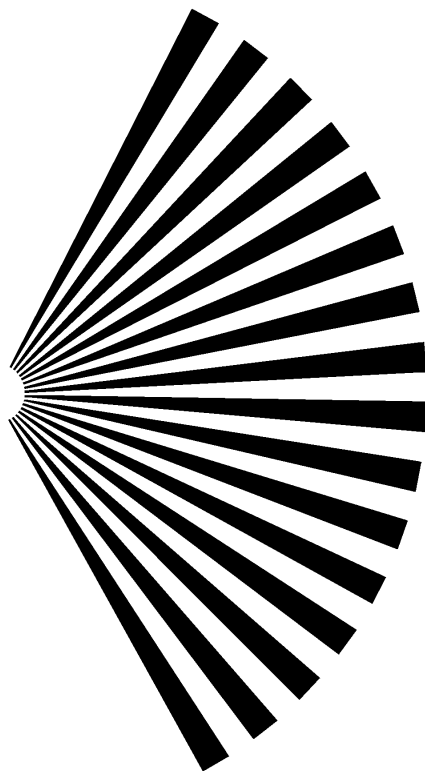

KNIHOVNA AV ČR

115 22 Praha 1, Národní 3

---

informace

Mimořádné vydání / 2006

KNIHOVNA
Akademie věd České republiky

INFORMACE

Mimořádné vydání

Praha, březen 2006

Elektronické informační zdroje v Akademii věd ČR

**Hana Tomanová
Iva Burešová
Jaroslav Meixner**

Obsah

Úvod	7
Pohled na EIZ podle různých kritérií	9
Popis jednotlivých dostupných zdrojů	14
Portály pro přístup k EIZ	29
Vyhledávače vědecké literatury	30
Zkušební přístupy v roce 2005 a 2006	31
Informace o EIZ v AV ČR	33
Závěr a trendy v oblasti EIZ	33
Kontakty v Knihovně AV ČR	36

Elektronické informační zdroje (EIZ), zejména on-line databáze, se během krátké doby staly významnou součástí knihovních fondů. KNAV nabízí svým uživatelům celou škálu kvalitních EIZ pokrývajících všechny obory. Bibliografické zdroje jsou doplňovány plnotextovými databázemi, eventuálně je možné objednávat články prostřednictvím meziknihovních služeb. Většina EIZ je získána s podporou programů 1N – Informační infrastruktura výzkumu Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy.

Tato příručka si klade za cíl zvýšit informovanost o dostupných zdrojích a bude, kromě této tištěné formy, vystavena na webovských stránkách KNAV, kde bude rovněž průběžně aktualizována.

Autoři věří, že kolegyně a kolegové v ústavech AV ČR budou své uživatele průběžně informovat.

Upozorňujeme zejména na dočasný přístup do databáze SCOPUS a na portál EZB (viz str. 29).

Pohled na EIZ podle různých kritérií

Úroveň zpracování

→ bibliografické a citační

Web of Science (citační)
Current Contents Connect
Biological Abstracts
Library and Information Science Abstracts (LISA)
Information Science and Technology Abstracts (ISTA)
Library, Information Science and Technology Abstracts (LISTA)

→ bibliografické a plnotextové

EBSCO
ProQuest
OCLC First Search
Springer (Springer + Kluwer) – SpringerLink
Elsevier – ScienceDirect
Wiley – InterScience
Library Literature and Information Science (LLIS)
Literature Online
Oxford Reference Online
BioMed Central

→ plnotextové a digitální archivy

JSTOR
American Chemical Society (ACS)
Encyclopedia of Library and Information Science (ELIS)

→ speciální

Journal Citation Reports
Ulrich's Periodicals Directory

Obsahové zaměření

→ mnohooborové

Web of Science
Current Contents Connect
EBSCO
ProQuest
OCLC FirstSearch

→ přírodní vědy, lékařství, technika

Springer (Springer + Kluwer) – SpringerLink
Elsevier – ScienceDirect
Wiley – InterScience

→ biologie a lékařství

Biological Abstracts
BioMed Central

→ chemie

American Chemical Society ACS

→ knihovnictví a informační věda

Library and Information Science Abstracts (LISA)
Information Science and Technology Abstracts (ISTA)
Library, Information Science and Technology Abstracts (LISTA)
Library Literature and Information Science (LLIS)
Encyclopedia of Library and Information Science (ELIS)

→ literatura

Literature Online

→ informace o časopisech

Journal Citation Reports
Ulrich's Periodicals Directory

→ encyklopedické

Oxford Reference Online

Retrospektiva

→ úplná

JSTOR
American Chemical Society ACS

→ jednotlivé databáze

Web of Science od roku 1980
Current Contents Connect od roku 1998
Journal Citation Reports od roku 1998 (od 1999 Impact Factor Trend až do roku 1995)
EBSCO různá, většinou 90. léta
ProQuest různá, většinou 90. léta
OCLC FirstSearch 90. léta
Springer (Springer + Kluwer) – SpringerLink od roku 1997
Elsevier – ScienceDirect od roku 1993
Wiley – InterScience od roku 1997
Biological Abstracts od roku 1995
Informační zdroje pro knihovnictví a informační vědu
LISA od roku 1967
LLIS od 1980, plné texty od roku 1998
ISTA 1966–2004 (OVID)
ISTA od pol. 60. let 20. stol. (EBSCO)
LISTA od pol. 60. let. 20. stol. (EBSCO)
BioMed Central od roku 2001

Vzdálený přístup

→ povolen

JSTOR
EBSCO
ProQuest
Springer (Springer + Kluwer) – SpringerLink
Elsevier – ScienceDirect
Wiley – InterScience
Ulrich's Periodicals Directory

Biological Abstracts
Literature Online
Oxford Reference Online
Informační zdroje pro knihovnictví a informační vědu
(LISA, ELIS, ISTA, LLIS)

Elektronické meziknihovní služby (DDS, EDD, VPK) u plnotextových databází

→ povoleny

EBSCO
ProQuest
Springer (Springer + Kluwer) – SpringerLink
Elsevier – ScienceDirect
Wiley – InterScience
Informační zdroje pro knihovnictví a informační vědu
Literature Online
Oxford Reference Online

Přístupnost v AV ČR

→ AV ČR

Web of Science
Journal Citation Reports
Current Contents Connect
EBSCO
Biological Abstracts
Ulrich's Periodicals Directory
Informační zdroje pro knihovnictví a informační vědu
(kromě ISTA pod OVID Technologies)
Literature Online
Oxford Reference Online

→ KNAV a přihlášené ústavy

JSTOR
ProQuest

Springer (Springer + Kluwer) – SpringerLink
Elsevier – ScienceDirect
Wiley – InterScience
American Chemical Society (ACS)

→ **KNAV**

OCLC FirstSearch

Způsob hrazení

→ **plně hrazeno z prostředků 1N**

EBSCO

OCLC FirstSearch

Informační zdroje pro knihovnictví a informační vědu

→ **hrazeno z prostředků 1N s finančním příspěvkem členů konsorcia**

Web of Science

Journal Citation Reports

Springer (Springer + Kluwer) – SpringerLink (nutnost zachovat předplatné)

Elsevier – ScienceDirect (nutnost zachovat předplatné)

Wiley – InterScience (nutnost zachovat předplatné)

Biological Abstracts / Zoological Records

Literature Online

→ **hrazeno z prostředků KNAV**

JSTOR (do 2004)

Ulrich's Periodicals Directory

Oxford Reference Online

→ **hrazeno z prostředků členů konsorcia**

JSTOR (od 2005)

Current Contents Connect

American Chemical Society (ACS)

Popis jednotlivých dostupných zdrojů

Web of Science

- podporováno z prostředků programu MŠMT 04144 „Multilicence na vstup do Web of Knowledge (přístup do Web of Science a Journal Citation Reports)“ s finanční spoluúčastí
- doba trvání projektu 2004–2008
- národní multilicence
- nositel projektu Knihovna AV ČR
- řešitel PhDr. Ivana Kadlecová
- bibliograficko-citační databáze z produkce Institute for Scientific Information (ISI)
- přírodní vědy a technika, humanitní a společenské vědy, umění
- retrospektiva od roku 1980
- bibliografické záznamy jsou částečně propojeny do plnotextových databází ScienceDirect, Springer a do volně přístupných časopisů a článků publikovaných Open Access
- ve WoS je indexováno 23 českých časopisů
- obsah rozdělen do tří hlavních databází:
  - Science Citation Index Expanded** (5 900 časopisů)
  - Social Science Citation Index** (1 725 časopisů)
  - Arts & Humanities Citation Index** (1 144 časopisů)
- databáze je výběrová, zahrnuje pouze významné vědecké časopisy, které mají IF
- přístup pro všechny ústavy AV ČR
- informace o možnostech zařazení časopisu do WoS:
<http://www.isinet.com>
- manuál pro vyhledávání:
<http://www.sic.czu.cz/info/wos.pdf>

Journal Citation Reports

- podporováno z prostředků programu MŠMT 04144 „Multilicence na vstup do Web of Knowledge (přístup do Web of Science a Journal Citation Reports)“ s finanční spoluúčastí
- doba trvání projektu 2004–2008

- národní multilicence
- nositel projektu Knihovna AV ČR
- řešitel PhDr. Ivana Kadlecová
- JCR je specializovaným informačním zdrojem z produkce Institute for Scientific Information (ISI)
- databáze obsahuje informace hodnotící vědecké časopisy, impact factor, koeficient bezprostředního dopadu a poločas citovanosti
- retrospektiva od roku 1998
- obsah rozdělen do dvou databází:
  - Science Edition** (5 900 časopisů)
  - Social Science Edition** (1 700 časopisů)
- databáze je propojena s Ulrich's Periodicals Directory a Current Contents Connect
- v JCR je zpracováváno 23 českých časopisů
- přístup pro všechny ústavy AV ČR
- manuál pro vyhledávání: <http://www.sic.czu.cz/info/jcr.pdf>

Current Contents Connect

- konsorciální přístup pro všechny ústavy AV ČR s 5 velkými univerzitami
- bibliografická databáze z produkce Institute for Scientific Information (ISI)
- obsah rozdělen do těchto databází:
  - Agriculture, Biology & Environmental Sciences** (ABES) (1 040 časopisů)
  - Social & Behavioral Sciences** (SBS) (1 620 časopisů)
  - Clinical Medicine** (CM) (1 120 časopisů)
  - Life Sciences** (LS) (1 370 časopisů)
  - Physical, Chemical & Earth Sciences** (PCES) (1 050 časopisů)
  - Engineering, Computing & Technology** (ECT) (1 100 časopisů)
  - Arts & Humanities** (AH) (1 120 časopisů)
- retrospektiva od roku 1998
- databáze je propojena do JCR a WOS
- přístup pro všechny ústavy AV ČR
- manuál pro vyhledávání: <http://www.sic.czu.cz/info/ccc.pdf>

JSTOR

<http://www.jstor.org>

- placená databáze
- přístup KNAV a přihlášené ústavy AV ČR
- garantem Knihovna AV ČR
- dosud hrazeno z prostředků KNAV
- digitální archiv
- plnotextová databáze s úplnou retrospektivou
- moving wall (embargo) 0–5 let pro zařazení dalších ročníků do databáze
- humanitní, společenské, přírodní vědy a umění
- 300 časopisů s plnými texty
- propojení do plnotextových databází, mj. BioOne
- významné časopisy v databázi (kolekce General Science):
  - Science od roku 1880
  - PNAS od roku 1915
  - Proceedings a Philosophical Transactions of Royal Society of London od roku 1665
- vzdálený přístup povolen
- e-mvs v jednání
- přístupné kolekce:
  - Arts & Sciences I** (119 časopisů)
  - Arts & Sciences II** (125 časopisů)
  - General Science** (7 časopisů)
  - Business** (47 časopisů)
  - Ecology & Botany** (21 časopisů)
- *ústavy zúčastněné v JSTOR od roku 2004:*
  - Botanický ústav AV ČR
  - Filozofický ústav AV ČR
  - Fyzikální ústav AV ČR
  - Knihovna AV ČR
  - Národohospodářský ústav AV ČR
  - Sociologický ústav AV ČR
  - Ústav experimentální botaniky AV ČR
  - Ústav biologie obratlovců AV ČR
  - Ústav informatiky AV ČR
  - Ústav pro klasická studia AV ČR

– *nově připojené ústavy od roku 2006:*

Etnologický ústav AV ČR

Ústav pro soudobé dějiny AV ČR

Ústav teorie informace a automatizace AV ČR

6 biologických ústavů v Českých Budějovicích:

Entomologický ústav AV ČR

Hydrobiologický ústav AV ČR

Parazitologický ústav AV ČR

Ústav půdní biologie AV ČR

Ústav rostlinné a molekulární biologie AV ČR

Ústav systémové biologie a ekologie AV ČR

EBSCO

<http://search.epnet.com>

<http://search.global.epnet.com>

– hrazeno z prostředků programu MŠMT 04129 „Databáze EBSCO – zdroj vědeckých informací pro humanitní a společenské obory“

– doba trvání projektu 2004–2008

– konsorciální přístup přihlášených knihoven

– nositel projektu Národní knihovna ČR

– řešitel PhDr. Hana Nová

– přístup pro všechny ústavy AV ČR

– bibliografická a plnotextová databáze **EBSCOhost Web**

– *seznam časopisů*: informace o jednotlivých databázích

Academic Search Premier

– polytematická databáze

– 4 650 plnotextových časopisů

– 3 600 peer-reviewed časopisů

– zpětné ročníky od roku 1975:

– více než 100 časopisů s plnými texty

– více než 1 000 časopisů s abstrakty

Business Source Premier

– ekonomické vědy

– 8 800 plnotextových časopisů

– zpětné ročníky od roku 1965

– oborový tezáur

Regional Business News

– plnotextové regionální obchodní publikace

– 75 obchodních časopisů, novin a zpravodajství ze všech velkoměstských a venkovských aglomerací v USA

ERIC

– Educational Resource Information Center

– časopisecká i nečasopisecká literatura

– pedagogika

– bibliografická databáze

– 1 100 000 citací

– zpracovává přes 1 000 časopisů z oblasti pedagogiky a příbuzných oborů

– propojeno do 792 plnotextových časopisů v EBSCOhost (ASP + BSP)

– 107 000 plnotextových nečasopiseckých dokumentů vydaných v letech 1993–2004

– oborový tezáur

– retrospektiva od roku 1966

MasterFILE Premier

– databáze určená pro veřejné knihovny

– všeobecné zaměření

– časopisy, noviny, referenční knihy, biografie, primární dokumenty a fotografie

– 1 950 plnotextových referenčních publikací

– zpětné ročníky od roku 1975

– 500 plnotextových referenčních knih

– 84 011 biografií

– 83 472 tzv. Primary Source Documents (oficiální dohody, pakty, úmluvy, např. Deklarace nezávislosti, inaugurační projevy amerických prezidentů apod.)

– Image Collection (obsahuje 192 999 fotografií lidí, přírody a míst, historických fotografií, map a vlajek)

Newspaper Source

– vybrané plné texty 30 národních amerických a mezinárodních novin

– plnotextové přepisy televizních a rozhlasových zpráv

– 200 oblastních amerických novin

Computer Science Index

- dříve Computer Literature Index
- od roku 2006 v EBSCOhost
- bibliografická databáze
- propojení do plných textů EBSCOhost
- akademické časopisy, odborné publikace, referenční zdroje
- informatika, počítačová věda (Computer Science)
- zpracovává 6 500 časopisů a knih
- retrospektiva od roku 1965

Library, Information Science & Technology Abstracts (LISTA)

- dříve databáze ISTA z produkce OVID Technologies
- od roku 2006 v EBSCOhost
- zpracovává více než 600 časopisů, knih, výzkumných zpráv a sborníků
- stejný obsah jako ISTA, obohacená o knihovnictví, navíc 250 titulů
- knihovnictví a informační věda, klasifikace, katalogizace, bibliometrie, on-line vyhledávání, informační management
- retrospektiva od pol. 60. let

Internet and Personal Computing Abstracts

- dříve Microcomputer Abstracts
- od roku 2006 v EBSCOhost
- osobní počítačové produkty, vývoj v obchodu, Internet, platforma Macintosh a Windows, programování, vývoj webu
- přes 400 nejdůležitějších obchodních publikací, počítačových časopisů
- retrospektiva od 80. let

Information Science and Technology Abstracts (ISTA)

- od roku 2006 v EBSCOhost
- od pol. 60. let 20. stol.
- přístup pro všechny ústavy AV ČR
- vzdálený přístup povolen
- e-mvs povolena
- informace: <http://eifl.nkp.cz>
- uživatelské pomůcky: <http://eifl.nkp.cz/vyhl.htm>

ProQuest 5000

<http://www.proquest.cz>

<http://proquest.umi.com/login>

- placená databáze
- konsorciální přístup přihlášených knihoven
- bibliografická a plnotextová databáze
- polytematická databáze
- 5 000 plnotextových časopisů
- *seznam časopisů*: u informací o jednotlivých databázích
- retrospektiva většinou od 90. let
- akademické časopisy v ProQuest 5000:

Collection of Czechoslovak Chemical Communications

(Ústav organické chemie a biochemie AV ČR)

Folia Biologica

(Ústav molekulární genetiky AV ČR)

Physiological Research

(Fyziologický ústav AV ČR)

- od 1. 3. 2006 do 28. 2. 2007 konsorcium 7 ústavů AV ČR:

Knihovna AV ČR

Archeologický ústav AV ČR, Praha

Biofyzikální ústav AV ČR

Sociologický ústav AV ČR

Ústav fyziky materiálů AV ČR

Ústav pro soudobé dějiny AV ČR

Ústav teorie informace a automatizace AV ČR

- vzdálený přístup povolen
- e-mvs povolena
- informace: <http://www.proquest.cz>
- uživatelské pomůcky: <http://www.aip.cz/produkt.php?produkt=2410>

OCLC FirstSearch

<http://newfirstsearch.oclc.org>

- hrazeno z prostředků programu MŠMT 041167 „OCLC FirstSearch Service“
- nositel projektu Národní knihovna ČR
- řešitel PhDr. Hanuš Hemola

- přístup KNAV
- vstup pouze na heslo
- informační služba FirstSearch zpřístupňuje 5 databází z produkce OCLC:

ArticleFirst

- bibliografická, výběrově plnotextová databáze
- 15 000 časopisů
- retrospektiva od roku 1990

PapersFirst

- zprávy z konferencí, kongresů, symposií, výstav a workshopů
- retrospektiva od roku 1993

ProceedingsFirst

- sborníky z vědeckých konferencí
- retrospektiva od roku 1993

WilsonSelectPlus

- plnotextová databáze
- 1 600 časopisů s plnými texty
- retrospektiva od roku 1994

WorldCat

- souborný katalog členských knihoven OCLC
- 48 mil. záznamů monografií, periodik, not, map, audio-vizuálních dokumentů, filmů a počítačových souborů
- od 1. 8. 2002 odkazy na odborné zdroje na Internetu
- informace: http://www.nkp.cz/pages/sluz_oclcfs.htm
- vyhledávání: http://www.nkp.cz/pages/sluz_oclcfs_vyhledavani.htm

Springer – SpringerLink

<http://www.springerlink.com>

- hrazeno z prostředků programu MŠMT 04124 „Primární elektronické informační zdroje z oblasti technických a aplikovaných přírodních věd pro vědu a výzkum“
- nositel projektu Státní technická knihovna
- řešitel Mgr. Štěpánka Žižková
- přístup KNAV a přihlášené ústavy AV ČR
- plnotextová databáze

- přírodní vědy, lékařství a technika
- retrospektiva od roku 1997
- 1 250 časopisů s plnými texty
- od roku 2005 součástí SpringerLink informační služba Kluweronline
- *seznam časopisů Springer:*
<http://www.suweco.cz/cz/online-konsorcia-vyhledavani.asp?konsor=SPR&kolekce=11>
- *seznam časopisů Kluwer:*
<http://www.suweco.cz/cz/online-konsorcia-vyhledavani.asp?konsor=KLU&kolekce=11>
- *členové konsorcia:*
<http://www.suweco.cz/cz/springer/Clenove%20SPR-CR.htm>
- plné texty nejsou přístupné u starších ročníků (Historical Archives), u knižních edic (Book series) a u časopisů nakladatelství Brill, Ecomed a Woodhead
- všechny články v databázi jsou volně přístupné na úrovni abstraktu
- české časopisy ve SpringerLink:
  - Biologia plantarum** (Ústav experimentální botaniky AV ČR)
  - Czechoslovak Journal of Physics** (Fyzikální ústav AV ČR)
  - Czechoslovak Mathematical Journal** (Matematický ústav AV ČR)
  - Studia Geophysica et Geodaetica** (Geofyzikální ústav AV ČR)
- přístup členové konsorcia Springer
- vzdálený přístup povolen
- e-mvs povolena
- informace: <http://www.suweco.cz/cz/online-konsorcium-springer.asp>

Elsevier – ScienceDirect

<http://www.sciencedirect.com>

- hrazeno z prostředků programu MŠMT 04124 „Primární elektronické informační zdroje z oblasti technických a aplikovaných přírodních věd pro vědu a výzkum“
- nositel projektu Státní technická knihovna
- řešitel Mgr. Štěpánka Žižková
- přístup KNAV a přihlášené ústavy AV ČR
- plnotextová databáze
- přírodní vědy, lékařství a technika

- retrospektiva od roku 1993
- AV ČR má přístup do Kolekce UTL 5 a do časopisů předplácených v AV ČR
- *seznam časopisů Kolekce UTL 5:*
<http://www.suweco.cz/cz/online-konsorcia-vyhledavani.asp?konsor=EIS&kolekce=UTL5>
- Kolekce UTL 5 rozšířena v roce 2005 o nové tituly na základě návrhů jednotlivých členů konsorcia AV ČR
- *seznam nově doplněných titulů:*
<http://www.suweco.cz/download/UTL5%20FINALE.htm>
- všechny články v databázi jsou volně přístupné na úroveň abstraktu
- přístup členové konsorcia Elsevier
- vzdálený přístup povolen
- e-mvs povolena
- informace:
<http://www.suweco.cz/cz/online-konsorcium-elsevier.asp>
http://sun2.biomed.cas.cz/fgu/knihovna/svi_fgu.html
<http://sun2.biomed.cas.cz/fgu/knihovna/avcr.html>

Wiley – InterScience

- <http://www3.interscience.wiley.com>
- hrazeno z prostředků programu MŠMT 04124 „Primární elektronické informační zdroje z oblasti technických a aplikovaných přírodních věd pro vědu a výzkum“
- nositel projektu Státní technická knihovna
- řešitel Mgr. Štěpánka Žižková
- přístup KNAV a přihlášené ústavy AV ČR
- plnotextová databáze
- přírodní vědy, lékařství a technika
- retrospektiva od roku 1997
- 194 časopisů s plnými texty
- *seznam časopisů:*
<http://www.suweco.cz/cz/online-konsorcia-vyhledavani.asp?konsor=WIL&kolekce=11>
- *seznam členů konsorcia:*
<http://www.suweco.cz/cz/wiley/Clenove-Wiley-na-web.htm>

- všechny články v databázi jsou volně přístupné na úroveň abstraktu
- přístup členové konsorcia Wiley
- vzdálený přístup povolen
- e-mvs povolena
- informace: <http://www.suweco.cz/cz/online-konsorcium-wiley.asp>

ACS

- <http://pubs.acs.org>
- placená databáze
- konsorciální přístup přihlášených knihoven
- plnotextová databáze z produkce The American Chemical Society
- chemie
- úplná retrospektiva
- 46 časopisů s plnými texty
- přístup členové konsorcia ACS:
  - Biofyzikální ústav AV ČR
  - Knihovna AV ČR
  - Mikrobiologický ústav AV ČR
  - Společná knihovna biologických pracovišť AV ČR
  - Ústav analytické chemie AV ČR
  - Ústav anorganické chemie AV ČR
  - Ústav fyzikální chemie J. Heyrovského AV ČR
  - Ústav geoniky AV ČR
  - Ústav chemických procesů AV ČR
  - Ústav makromolekulární chemie AV ČR
  - Ústav molekulární genetiky AV ČR
  - Ústav organické chemie a biochemie AV ČR
  - Ústav struktury a mechaniky hornin AV ČR

Biological Abstracts

- hrazeno z prostředků programu MŠMT 04164 „Konsorciální nákup biologických databází II.“
- doba trvání projektu 2004–2008
- nositel Univerzita Palackého v Olomouci
- řešitel RNDr. Svatopluk Rieger

- <http://web5s.silverplatter.com/webspirs/start.ws?customer=avr>
- <http://www.infozdroje.cz>
- bibliografická databáze
- biologie a lékařství
- retrospektiva od roku 1995
- přístup pro všechny ústavy AV ČR (Zoological Abstracts, Ústav biologie obratlovců v Brně)
- informace: <http://www.infozdroje.cz>
- manuál pro práci se systémem WebSpirs: http://www.aip.cz/download/WebSpirs_CZ.pdf

Informační zdroje pro knihovnictví a informační vědu

- hrazeno z prostředků programu MŠMT 04170 „Informační zdroje pro knihovnictví a informační vědu“
- doba trvání projektu 2004–2008
- nositel Národní knihovna AV ČR
- řešitel PhDr. Eva Marvanová
- vstup do databází: <http://www.infozdroje.cz>
- knihovnictví a informační věda
- informace: http://knihovnam.nkp.cz/sekce.php3?page=09_Okn/ElZdroje.htm
<http://www.infozdroje.cz>

LISA – Library and Information Science Abstracts

- bibliografická databáze
- metodická příručka: <http://knihovnam.nkp.cz/docs/PriruckaLISA.pdf>

ELIS – Encyclopedia of Library and Information Science

- plnotextová databáze
- elektronická verze čtyřdílné encyklopedie z produkce vydavatelství Marcel Dekker
- obsahuje 387 hesel ve formátu PDF a HTML

LLIS FT – Library Literature and Information Science Fulltext

- bibliografická a plnotextová databáze z produkce H.W. Wilson
- retrospektiva od 80. let, plné texty od roku 1998
- plnotextové časopisy LLIS propojeny z EZB

- metodická příručka: <http://knihovnam.nkp.cz/docs/PriruckaLLIS.pdf>

ISTA – Information Science and Technology Abstracts Plus

- vstup do databáze přes <http://www.infozdroje.cz>
- bibliografická databáze z produkce vydavatelství Ovid Technologies
- nejstarší databáze pro informační vědu
- 450 publikací – knihy, výzkumné zprávy, sborníky z konferencí
- 80 klíčových titulů
- retrospektiva 1966–2004 pod OVID Technologies
- metodická příručka: <http://knihovnam.nkp.cz/docs/PriruckaISTA.pdf>
- manuál pro práci se systémem WebSpirs: http://www.aip.cz/download/WebSpirs_CZ.pdf
- od 2006 přístup přes EBSCOhost:

ISTA – Information Science and Technology Abstracts

- retrospektiva od pol. 60. let 20. stol.
- od 2006 v EBSCOhost

LISTA – Library, Information Science & Technology Abstracts

- <http://search.epnet.com>
- zpracovává více než 600 časopisů, knih, výzkumných zpráv a sborníků
- stejný obsah jako ISTA, obohacená o knihovnictví, navíc 250 titulů
- knihovnictví a informační věda, klasifikace, katalogizace, bibliometrie, on-line vyhledávání, informační management
- retrospektiva od pol. 60. let
- 34 plnotextových časopisů z LISTA propojeno do EBSCOhost

Literature Online

- <http://lion.chadwyck.co.uk>
- hrazeno z prostředků programu MŠMT 04057 „Pokračování licence Literature Online pro akademické instituce“
- doba trvání projektu 2004–2008

- nositel Masarykova univerzita v Brně
- řešitel Mgr. Ing. Jiří Rambousek
- plnotextová databáze
- 350 000 prací z anglické a americké literatury (poezie, drama, próza, životopisy, bibliografie)
- 123 časopisů s plnými texty z oblasti literatury
- klíčové kritické a referenční zdroje
- přístup pro všechny ústavy AV ČR
- informace: <http://www.infozdroje.cz>

Oxford Reference Online

<http://www.oxfordreference.com>

- placená databáze
- placeno z prostředků KNAV
- přístup pro všechny ústavy AV ČR
- plnotextová databáze
- kolekce 100 slovníků a encyklopedií z produkce Oxford University Press
- přístup pro všechny ústavy AV ČR
- informace: <http://www.infozdroje.cz>

Ulrich's Periodicals Directory

<http://www.ulrichsweb.com>

- placená databáze
- placeno z prostředků KNAV
- přístup pro všechny ústavy AV ČR
- speciální databáze obsahující kompletní informace o seriálových publikacích
- databáze je propojena s JCR a ScienceDirect
- přístup pro všechny ústavy AV ČR
- vzdálený přístup povolen
- informace: <http://www.infozdroje.cz>

BioMed Central

- nový způsob komunikace informací pro vědu a výzkum
- elektronické vydavatelství v oblasti biologie a medicíny
- 144 volně přístupných časopisů publikovaných způsobem „Open Access“
- autor platí částku na provoz elektronického vydavatelství, nikoli na odměnu pro editory
- časopis je potom volně přístupný
- články procházejí klasickým recenzním řízením (editor + 2-3 recenzenti)
- články jsou indexovány v PubMed
- počet impaktovaných časopisů roste – viz: <http://www.biomedcentral.com/info/about/faq?name=impactfactor>
- časopisy jsou zpracovávány i jinými zdroji (WoS)
- od roku 2003 měly ústavy 5. a 6. sekce tzv. institucionální členství v rámci grantu OSI G. Sorose
- *institucionální členství* zajišťovalo přístup i do časopisů, které nejsou volně přístupné
- články byly publikovány zdarma, stačilo, aby alespoň jeden z autorů pocházel z AV ČR
- institucionální členství představuje částku USD 3 450 na 1 rok pro FTE do 1 500 (ústavy 5. a 6. sekce AV ČR)
- <http://www.biomedcentral.com/info/about/supportersmembership>

Portály pro přístup k elektronickým informačním zdrojům (na úrovni titulů časopisů)

EZB – Elektronische Zeitschriftenbibliothek

<http://rzblx1.uni-regensburg.de/ezeit/search.phtml?bibid=CASCR&colors=7&lang=en>

- v březnu 2005 zřízeno konto pro KNAV
- volně přístupné, možno nastavit konta jednotlivých knihoven
- „žluté“ označeny plnotextové časopisy z EIZ přístupných v KNAV
- v současné době nejspolehlivější portál
- 42 478 časopisů v EZB celkem
- 3 087 existuje pouze v elektronické podobě
- 10 973 časopisů volně dostupných
- informace o EZB v KNAV publikována časopisu Informace, 2005, č. 2-3, s. 15-16, dostupný z WWW:
<http://www.lib.cas.cz/informace/Informace-2-3-2005.pdf>

Portál STM

<http://www.portalstm.cz>

- projekt Státní technické knihovny
- informace o zdrojích z oblasti přírodních a aplikovaných věd, techniky a lékařství
- informační zdroje pro vědu a výzkum, volně dostupné, licencované a profesionální EIZ
- Katalog STM umožňuje vyhledávat časopisy v licencovaných EIZ v ČR a v Souborném katalogu VPK

Vyhledávače vědecké literatury (na úrovni článků, uvádějí citovanost)

Google Scholar

<http://www.scholar.google.com>

- specializovaný vyhledávač odborných textů
- volně přístupný
- údaje o citovanosti
- ve výsledku vyhledávání Google Scholar zobrazí abstrakt dokumentu
- společně s odkazy na uživatelem preferované link servery
- pro uživatele v rámci AV ČR se zobrazuje automaticky odkaz na link server SFX@LibASCR
- link server SFX@LibASCR umožňuje propojení výsledků vyhledávání v Google Scholar s plnými texty v databázích, které KNAV zpřístupňuje
- v současnosti jsou propojeny plné texty z databází: JSTOR, EBSCO, Proquest 5000, International, SpringerLink (Springer + Kluwer), Wiley Interscience, American Chemical Society, Literature Online, BioMed Central Open Access Free
- v současnosti jsou propojeny plné texty z volně přístupných archivů: Astrophysics Data System, DOAJ Directory of Open Access Journals, Free E-Journals, Highwire Press Free, National Academy Press, Scielo
- informace:
<http://www.lib.cas.cz/databaze/Google-Scholar/google-scholar.html>
- nastavení uživatelských preferencí pro Google Scholar:
http://scholar.google.com/scholar_preferences?hl=en&lr=&output=search
- nápověda: <http://scholar.google.com/scholar/help.html>

ResearchIndex

<http://citeseer.ist.psu.edu>

- údaje o citovanosti

Scirus

<http://www.scirus.com>

- nyní součástí Scopus

Zkušební přístupy v roce 2005 a 2006

Scopus

<http://www.scopus.com>

<http://www.info.scopus.com>

Scopus je bibliografická a citační databáze z produkce nakladatelství Elsevier – je zaměřena na přírodní vědy, techniku, medicínu, společenské vědy, psychologii, ekonomiku a životní prostředí.

Databáze obsahuje abstrakty a informace z:

- 14 000 odborných periodik z oblasti STM a společenských věd od 4 000 vydavatelů (12 650 vědeckých časopisů, 750 konferenčních materiálů, 650 obchodních publikací)
- 180 000 000 odborných webových stránek
- 4 patentových databází (Evropa, USA, Japonsko, svět)

Jednotlivé oblasti jsou v databázi Scopus zastoupeny tímto počtem periodik:

- 4 500 chemie, fyzika, matematika a inženýrské vědy
- 5 900 biologie a medicína
- 2 700 společenské vědy, psychologie a ekonomika
- 2 500 biologie, zemědělství a životní prostředí

Databáze Scopus je zaměřena především na evropskou vědeckou produkci:

- 52 % Evropa, Střední východ a Afrika
- 36 % Severní Amerika
- 9 % Asie a oblast Pacifiku
- 3 % Jižní Amerika

V databázi jsou i neanglické časopisy s anglickými souhrny – např.

Česká republika je v databázi zastoupena 78 tituly, Slovenská republika 28 tituly.

V databázi Scopus je obsaženo 27 000 000 abstrakt od roku 1966, spolu se záznamem se přímo zobrazuje i citace na každý zobrazený článek. Databáze je aktualizována denně. Databáze také obsahuje linky

(odkazy) na fulltexty v jiných databázích (např. ScienceDirect) nebo na webové stránky jednotlivých vydavatelství.

Články je možné tisknout, zasílat e-mailem nebo přidávat do osobního seznamu.

Vyhledávání v databázi je zajištěno i pomocí inteligentního programu na rozšíření klíčových slov vložených uživatelem, takže je problematika týkající se daného klíčového slova zachycena i když není úplně správně zadána.

Elsevier také umožňuje pro databázi Scopus svým uživatelům remote access (vzdálený přístup).

Manuscriptorium

<http://www.manuscriptorium.com>

- databáze zdigitalizovaných rukopisů, prvotisků a starých tisků, která vznikla v rámci projektu Memoria (Memoriae Mundi Series Bohemica)
- Biblia latina z 30. let 15. století ze sbírek KNAV (zvaná Martinická bible)
- volně přístupné bibliografické informace a náhledy
- volně přístupné plné texty (Dalimilova kronika atd.):
http://www.memoria.cz/special_cz/free_docs2.asp
- přístup KNAV

EOLSS – Encyclopedia of Life Support Systems

- listopad 2005–březen 2006
- přístup pro všechny ústavy AV ČR

Informace o elektronických informačních zdrojích v Akademii věd ČR

Infozdroje.cz

<http://www.infozdroje.cz>

- informace o elektronických informačních zdrojích přístupných v ČR
- informace o institucích a jejich elektronických informačních zdrojích
- přehledná stránka EIZ v AV ČR:
<http://www.infozdroje.cz/infozdrojetop.php>

Suweco.cz

<http://www.suweco.cz>

- informace o elektronických informačních zdrojích zprostředkovaných Suweco
- seznam všech elektronických časopisů přístupných přes Suweco:
<http://www.suweco.cz/cz/online-dostupne-tituly.asp>
(systém rozeznává IP adresu, ze které se přistupuje)

Závěr a trendy v oblasti elektronických informačních zdrojů

Základní rysy komunikace vědeckých informací v blízké budoucnosti jsou již zřetelné – evidentní je **tendence k volné přístupnosti** (vznik Google Scholar, Google Print, Creative Commons, Open Access).

On-line **databáze se průběžně vyvíjejí**, bibliografické databáze jsou propojovány do plnotextových a plnotextové databáze jsou obvykle **volně přístupné do úrovně abstraktu**. Téměř všechny časopisy vycházející v současné době mají své webové stránky a často mají po uplynutí embarga přístupné archivy, zejména v USA. Jiné časopisy mívají přístup-

né poslední číslo. Situace uvnitř jednotlivých databází je však obsahově velice proměnná. Do databází jsou doplňovány zpětné ročníky a stávají se digitálními archivy, knihovnami.

Články, jejichž plný text nelze získat v České republice v elektronické ani tištěné podobě, lze rychlým způsobem získat prostřednictvím **elektronických meziknihovních služeb** (služby Elektronického Dodávání Dokumentů, Document Delivery Service).

Publikování Open Access znamená nový způsob komunikace vědeckých informací. Vznikají elektronická vydavatelství (např. BioMed Central, Public Library of Science), která vydávají časopisy tímto způsobem. I klasická nakladatelství vydávající tištěnou i elektronickou verzi umožňují svým autorům zvolit způsob publikování Open Access (např. Oxford Journals Online, PNAS). Autoři platí vydavateli a jejich články jsou pak volně přístupné. Výše poplatku se v jednotlivých vydavatelstvích liší (např. BioMed Central 500 USD, Oxford Journals Online 1200–2500 EUR). Kolekce Open Access časopisů se rozrůstá (nyní 2098 časopisů, 567 vyhledatelných na úrovni článků) <http://www.doaj.org>. Bibliografické databáze jsou propojovány do jejich plných textů (WOS, PubMed aj.).

Open Access vydavatelství – většina časopisů je volně přístupná:

BMC – BioMed Central – <http://www.biomedcentral.com>

PLoS – Public Library of Science – <http://www.plos.org>

Open Access Articles – některé články jsou Open Access (mj.):

PNAS – <http://www.pnas.org>

Oxford Journals Online – <http://www.oxfordjournals.org>

V současné době lze nalézt již také některé **české časopisy v plnotextových databázích**:

BioMed Central

BioMagnetic Research and Technology

(Ústav systémové biologie a ekologie AV ČR, od roku 2003)

ProQuest

Collection of the Czechoslovak Chemical Communications
(Ústav organické chemie a biochemie AV ČR, od roku 2005)
Folia Biologica
(Ústav molekulární genetiky AV ČR, od roku 2005)
Physiological Research
(Fyziologický ústav AV ČR, od roku 2005)
Journal of the Czech Geological Society
(Česká geologická společnost, od roku 2004)
Perspectives
(Ústav mezinárodních vztahů, od roku 2002)

Springer – Kluwer

Biologia Plantarum
(Ústav experimentální botaniky AV ČR, od roku 1997)
Czechoslovak Journal of Physics
(Fyzikální ústav AV ČR, od roku 1997)
Czechoslovak Mathematical Journal
(Matematický ústav AV ČR, od roku 1997)
Studia Geophysica et Geodaetica
(Geofyzikální ústav AV ČR, od roku 1997)

Kontakty v Knihovně AV ČR

Elektronické informační zdroje

Mgr. Hana Tomanová, e-mail: tomanova@lib.cas.cz

Web of Science (WoS, JCR, CCC)

American Chemical Society

PhDr. Ivana Kadlecová, e-mail: knavcr@lib.cas.cz

EZB – Elektronische Zeitschriftenbibliothek

BioMed Central

Informační zdroje pro knihovnictví

Bc. Iva Burešová, e-mail: buresova@lib.cas.cz

Google Scholar

Mgr. Jaroslav Meixner, e-mail: mexiner@lib.cas.cz

Pro pracovníky středisek vědeckých informací
a knihoven AV ČR
vydává Knihovna Akademie věd ČR

Autoři mimořádného vydání:
Hana Tomanová, Iva Burešová, Jaroslav Meixner

Březen 2006

ISSN 1210-8502